

Kora tavaszi pompa

ILYENKOR TÉLEN KEVÉS A KERTEKBEN A LÁTNIVALÓ. MOST HÁROM OLYAN NÖVÉNYT MUTATOK, BE, AMELYEK KOPÁR KERTÜNKBE ÜDE SZÍNFOLTOT VARÁZSOLNAK, A SÖTÉT HÓNAPOKBAN FÖLVIDÍTANAK BENNÜNKET

ANTICS KATALIN

A téli jázmin (*Jasminum nudiflorum*) Kínából származó, talajtakaró, lombhullató, virágos díszcserje. Az 1800-as években jutott el Európába. Az olajfafélék családjába tartozik.

Télálló, a fényviszonyokra túlzottan nem érzékeny. Akár a 2-4 méteres magasságot is eléri, megtámaszkodik vagy lecsüng. Vékony, zöld vesszője négyszögletes, végig berakódik virágrügyekkel. A sárga és csillog alakú virágok az előző évi hajtásokon, január-februárban nyílnak (1. kép). Még a levelek előtt megjelennek. A téli kertbe szintén a zöld vesszőivel, amelyek a földig hajolva meggyökeresednek és tovább nőnek.

Ha december derekán levágunk és vízbe állítunk egy-egy vesszőt, akkor napokon belül kinyílnak a virágok.

A téli jázmin a napos helyet és a nedves talajt szereti, a részleges árnyékot is eltűri. Védett helyen jól növekszik. Legszebben a humuszban gazdag, meszes talajon fejlődik. Ezért lehetőleg humuszos, vályogos kerti talajba ültessük, de az általános virágfölddel dúsított kerti föld is megfelelő a számára. Lejtős területen, támfal tetején lecsüngve mutat a legjobban. Rézsű befuttatására is alkalmas, de lugasszerű támaszték mellé is ültethetjük. Ebben az esetben kötözzük a támasztékhoz, mivel nincs kapaszkodószerve, ezért önálló-

an nem tud megállni. Erkélyládába is ültethetjük, mivel télálló, erkélyünkön is virágozni fog. A nagyon szélsőséges időjárás megviseli, a nagy fagyok idején takarást igényel.

A téli jázmin a nyár folyamán mérsékelt öntözést igényel. Virágzás után trágyázzuk. A betegségekkel szemben ellenálló, ezért növényvédelmet nem igényel. Ajánlott háromévenként visszavágni. A metszést mindig virágzás után végezzük el.

Amennyiben szeretnénk a kertünkbe téli jázmin ültetni, akkor azt tavasztól őszig megtehetjük. Hajtásdugványról egyszerűen szaporítható, mivel jól gyökeresedő növény. A dugványozást május-június hónapokban végezhetjük. Ehhez 15-20 centiméteres hajtásokat vágjunk le a növényről, és keressünk számukra a kertben egy árnyékos helyet. Ültessük el és öntözzük rendszeresen. Néhány hét elmúltával begyökeresednek, majd erről a helyről ősszel, vagy a következő év tavaszán a végleges helyükre kerülhetnek.

A talajra leérő, leggyökeresedett vesszők főlészedésével és elültetésével is szaporíthatjuk.

A nagylevelű csodamogyoró vagy varázsmogyoró (*Hamamelis virginiana*) a csodamogyoró-félék családjába tartozó, Észak-Amerikában őshonos faj. A természetben nedves erdőkben él, legfeljebb 5 méter magasra növő fácska. Külső megjelenésé-

ben hasonlít a közönséges mogyoróhoz. Lombhullató, felfelé törő laza ágrendszerű. Szórt állású fogazott levelei ovális alakúak. Télen nyíló virágai fürtösek, sallangosak, különleges sárgán világító színűek és illatosak (2. kép). Szirmai keskenyek, pókszerűek, a csupasz ágakon nyílnak. Ha kell, akkor akár a hóval is dacolnak. Érdekessége még, hogy termése felnyíláskor pukkanó hangot hallat. A toktermésben fejlődő szárnyas magja olyan erővel pattan ki, hogy akár több méterre is elrepül.

A csodamogyorót napos vagy félárnyékos helyre, jó vízelvezetésű talajba ültessük. A metszéssel finoman bánjunk, mivel nehezen regenerálódik.

Vadhajtásokat azonban folyamatosan távolítsuk el. Magról vagy fás dugványról szaporítható. Kártevőkre és kórokozókra különösebben nem érzékeny.

A csodamogyorót a gyógyászatban és kozmetikumok készítésére is felhasználják, külsőleg és belsőleg ható készítményekhez egyaránt. A hamameliszes víz élénkítő, összehúzó és tisztító hatású, így zsíros arcbőr tisztítására alkalmas. A herpesz és ekcéma kezelésére is kiváló. Serkenti a vérkeringést, így hasznos a rozáceás (piros véres) arcbőr kezelésére, viszeres panaszok enyhítésére,

illetve vénás keringési elégtelenségben különböző lábduzzanatok esetén. Szemirritáció esetén és szájöblítésre is használható. Mérgező hatása nem ismert, tinktúrája (alkoholos kivonata) azonban allergiát okozhat.

Az illatos tünderfa (*Chimonanthus praecox*) a fűszercserjefélék családjába tartozik. Közepes növekedési erélyű, 2,5 m magasra növő lombhullató fa vagy bokor. Sötétzöld fényes levelei hosszúkásak, lándzsásak. A leveleket megdörzsölve aromás illatot kapunk. Törzsének alsó része vízraktározásra módosult. Vanília illatú, viaszos, sokszirmú virágai még a lombfakadás előtt a kétéves ágakon nyílnak (főképpünkön). A külső, keskeny szíromlevelek sárgásak, a belső szíromkörben levők kisebbek és barnásbordó árnyalatúak. Érdekessége, hogy vágott virágként is értékesítik. Termése elliptikus alakú, száraz toktermés. Általában 5 év után virágzik.

A illatos tünderfát lehetőleg egyesével, szoliterként ültessük. Közepes vízigényű, a meleg, tápdús talajt kedveli. Mészűrő. Övjük a tűző téli napfénytől, ezért félárnyékos, de világos helyre ültessük. Megfigyelések szerint a száraz meleg nyarak után dúsabban virágzik, viszont a hűvös hideg nyarat követően alig nyílik. Virágzás után a túlburjánzó hajtásokat visszavághatjuk. A fiatal növényeket télen takarni kell. Az aszályos

nyári hónapokban rendszeres öntözést igényelnek. A keményebb fagyokat is elviseli, ám hideg teleken, mint amilyen az idei is volt, a be nem érett vesszők visszafagynak.

Az illatos tünderfa csak ritkán hoz magot. Nyáron, július-augusztusban jól szaporítható hajtásdugványozással, illetve bujtással.

Az illatos tünderfa megszáritott leveleinek és gyökereinek főzetével reumatikus fájdalmakat kezelnek. A virágok áztatásával kinyerhető hatóanyag oldata torokfájásra és vízajtásra alkalmazható. Illatos virágaiból teát és potpourrit is készítenek.

Helyes időzítés

A kora tavasszal, a lombfakadás előtt virágzó cserjéket, pl. az aranyvessző, barbarózsa, japánbirs, gyöngyvirágcserje, tamariska, barkás fűz, valamint a cikkben említett fajokat közvetlenül elnyílás után metsszük. Távolítsuk el a beteg, sérült részeket, ritkítsunk, és alakítsuk ki az idegy szerinti bokor- vagy sövényformát. A bőséges virágzás érdekében ezt minden évben végezzük el, még a kilombosodás előtt. Bár nyáron csak lombjukat mutatják, a virágrügyek kinevelése érdekében lássuk el őket bőségesen vízzel és tápanyaggal.

Gazdabolt
online áruház hu

GAZDABOLT RAKTÁRÁRUHÁZ

Cím: 2310 Szigetszentmiklós, Csepeli u. 15.

Nyitva: hétköznap 8–17 h

(+36 20) 967 4211

info@gazdabolt.hu • www.gazdabolt.hu

NÖVENYVÉDŐ SZEREK

MŰTRÁGYÁK

FÓLIÁK

FŰMAGOK, VETŐMAGOK

KÖZEG

GYEPÁPOLÁS

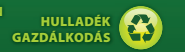
ÖNTÖZÉS-TECHNIKA

SZERSZÁMOK

BIO-TERMESZTÉSBEN HASZNÁLHATÓ KÉSZÍTMÉNYEK

HULLADÉK GAZDÁLKODÁS

A kertbarát programok folytatása a 39. oldalról

KERTÉSZEK ÉS KERTBARÁTOK GYŐR VÁROSI EGYESÜLETE

2017. február 28. (kedd), 17 óra

Szakszerű növénytermesztés és növényvédelem a fóliában

2017. március 14. (kedd), 17 óra

Tavaszi lemosó permetezés jelentősége

Helyszín: GYMS KIK Nemzetközi Kereskedelmi Központ, Győr, Szent István u. 10/a.

MOHÁCSY MÁTYÁS KERTBARÁT KÖR, BÉKÉSCSABA

2017. március 6. (hétfő), 16 óra

Gyümölcs és bogyóstermésűek metszése.
Bemutató Huszár Endre nagyréti kertjében

2017. március 12. (vasárnap), 10 óra

Megemlékezés Mohácsy Mátyás kertészmérnök születésnapjáról.
Koszorúzás a Széchenyi ligeti szobránál

MEGJELENT A 2016-OS ÉVKÖNYV!

A Kerti Kalendárium 2016-ban megjelent 10 száma összekötve, színes borítóval ellátva kapható!

Ára: 4550 Ft/db postaköltséggel.

Amennyiben a Kerti Kalendárium 2016. évi összekötött számaira igényt tart, úgy szíveskedjék az alábbi megrendelőlapot – kitöltve és aláírva – címünkre (Kerti Kalendárium, 1591 Budapest, Pf. 294.) mielőbb visszaküldeni.

MEGRENDELŐLAP

Utánvételes megküldéssel megrendelem a Kerti Kalendárium című folyóiratuk 2016. évi összekötött példányait,

..... azazpéldányban
....., 2016. hó..... nap

.....
megrendelő

.....
pontos címe (irányítószámmal)